

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/84/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415211900
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4415211900.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Ingrid Doležajovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci žalobcu: AB 2 B. V. so sídlom Amsterdam, registračné číslo 572 79 667, Strawinskylaan 933, Holandské kráľovstvo, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanej: O. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z. I., Z. XXXX/XX, o zaplatenie 170,62 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky z 8. novembra 2016, č. k. 18C/164/2015-56, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia sumy 170,62 eura s príslušenstvom, zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 52 ods. 1, § 53 ods. 1-3, 5, § 54 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“); § 1 ods. 2, 3 písm. f), § 11 ods. 1 písm. d, § 24 ods. 1 zák. číslo 129/2010 Z. z. v platnom znení a skutočnosťou, že dňa 23. 11. 2012 žalovaná ako dlžník a právny predchodca žalobcu Obchodná spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., uzatvorili úverovú zmluvu č. 4211122049, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej spotrebiteľský úver v sume 440,19 eura. Žalovaná neplnila svoj záväzok, preto bola právnym predchodcom žalobcu vyzvaná listom zo dňa 25. 11. 2014 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 192,62 eura najneskôr do 15 dní od odoslania výzvy. Z výpisu čerpania splátok a úhrad mal preukázané, že žalovaná čerpala úver dňa 23. 11. 2012 vo výške 440,19 eura, pričom v čase od 23. 12. 2012 do 08. 01. 2015 uhradila právnemu predchodcovi žalobcu celkovo sumu 484 eur, pričom podľa zmluvy je RPMN 23,7 %, ročná úroková sadzba 21,25 % a celková čiastka splatná spotrebiteľom je 550 eur. Vyzdvihol, že podľa internetovej stránky Národnej banky Slovenska (<<http://www.nbs.sk>>), časť banková úroková štatistika, v novembri 2012, teda v čase uzavretia zmluvy medzi žalobcom a žalovanou, bola ročná percentuálna miera nákladov pre spotrebiteľské úvery v priemere 16,42 %. Rezultoval, že ročná percentuálna miera nákladov v uvedenom prípade vysoko prekročovala ročnú percentuálnu mieru nákladov obvyklú v čase poskytnutia úveru, preto považoval úver poskytnutý žalobcom za bezúročný a bez poplatkov. Dodal, že žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 440,19 eura, pričom žalovaná doposiaľ splatila žalobcovi sumu 484 eur. Vyhodnotiac úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov zamietol žalobu ako nedôvodnú, nakoľko žalovaná v čase podania žaloby zaplatila viac peňazí ako jej bolo poskytnutých. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil poukazom na ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a v konaní úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca a domáhal sa jeho zmeny a vyhovenia žaloby. Svoje odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d/, e/, f/ a h/ CSP. Argumentoval, že súd prvej inštancie nedostatočne odôvodnil svoje rozhodnutie v bode 11 tohto rozhodnutia, keď nie je zrejmé, z akých údajov súd vychádzal pri závere o vysoko prekročenej,

v zmluve dohodnutej RPMN, oproti obvyklej miere RPMN. Súd v rozhodnutí poukázal len všeobecne na internetovú stránku Národnej banky Slovenska, preto sa nedá posúdiť, či súdom uvedená RPMN je skutočná, na aký druh spotrebiteľského úveru, či na akú dĺžku zmluvného vzťahu sa vzťahuje. S poukazom na ust. § 9 ods. 2 písm. z/, § 21 ods. 1 a 2 zák. č. 129/2010 Z. z. uviedol, že v zmluve bola dohodnutá RPMN vo výške 23,7 % a úver mal byť splatený za 25 mesiacov, pričom sa jedná o úver, pri ktorom nebol dohodnutý žiadny zabezpečovací inštitút. Podľa štatistických údajov Ministerstva financií Slovenskej republiky, priemerná RPMN zo spotrebiteľských úverov vo výške do 1.500 eur s dobou splatnosti od 1 do 5 rokov za 4. štvrťrok 2012 je vo výške 47,29 %. Pri porovnaní týchto údajov je zrejmé, že v zmluve dohodnutá RPMN neprevyšuje priemernú RPMN, dokonca je o polovicu nižšia. Podotkol, že súd prvej inštancie pochybil aj v tom, že vo veci vydal platobný rozkaz, pričom ak by zmluva obsahovala neprijateľné podmienky, v zmysle ust. § 172 ods. 9 OSP by platobný rozkaz nevydal. Vydaním platobného rozkazu teda judikoval, že zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. K zrušeniu platobného rozkazu došlo len z dôvodu, že sa ho nepodarilo doručiť žalovanej. V závere si uplatnil trovy prvoinštančného i odvolacieho konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote (§ 362 CSP) a že spĺňa náležitosti § 365 a nasl. CSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť na ďalšie konanie.

5. V predmetnej veci z obsahu spisu je zrejmé, že dňa 23. 11. 2012 právny predchodca žalobcu Home Credit Slovakia, a.s. a žalovaná uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. 4211122049, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanej úver v sume 440,19 eura, ktorý sa žalovaná zaviazala splatiť v 25 mesačných splátkach po 22 eur. RPMN bola v zmluve dohodnutá vo výške 23,7 %, priemerná RPMN vo výške 46,35 %, ročná úroková sadzba 21,25 % a celková čiastka splatná spotrebiteľom bola stanovená na sume 550 eur. Z výpisu čerpania splátok a úhrad je zrejmé, že žalovaná úver čerpala dňa 23. 11. 2012 vo výške 440,19 eura. Z tohto výpisu je tiež zrejmé, že v čase od 23. 12. 2012 do 08.01.2015 uhradila právnenému predchodcovi žalobcu celkovo sumu 484 eur. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 12. 09. 2012 právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávku voči žalovanej na žalobcu. Žalobca oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 02. 2015.

6. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

7. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

8. Ustanovenie § 220 CSP určuje obsahové náležitosti rozhodnutia súdu. Ich správnosť a úplnosť, je preto podkladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodnení rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 220 ods. 2 CSP, dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym spôsobom. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutia v tomto smere tvorí súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu

ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

9. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy strane v konaní spôsobujú porušenie jej práva na spravodlivý proces, odnímajú jej možnosť konať pred súdom, pretože jej bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Civilný sporový poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým strane v konaní znemožní realizáciu jej procesných práv, priznaných jej v civilnom sporovom konaní. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

10. Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Van de Hurk v. Holandsko, Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

11. Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESLP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013).

12. Rozsah preskúmaného práva aj povinnosti odvolacieho súdu je určený rozsahom a dôvodmi odvolania, ktorým sa rozumejú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 379 a § 380 CSP). Rozhodujúc o odvolaní žalobcu a preskúmaním napadnutého rozhodnutia prvoinštančného súdu odvolací súd dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie nezodpovedá vyššie uvedeným zákonným predpokladom na obsah a vyhotovenie rozhodnutia. Odvolací súd po dôslednom preštudovaní spisu a v ňom doložených listinných dôkazov konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie je zmätočný a nepreskúmateľný.

13. Každý účastník súdneho konania má procesné právo na to, aby každé rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, pričom limitom pre dôvody je samotný výrok rozhodnutia. Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia musí byť v súlade s výrokom rozhodnutia. Pokiaľ tomu tak nie je, takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné a nie je procesnou zárukou práva na spravodlivé konanie. Odôvodnenie rozhodnutia preto musí nadväzovať na výrokovú časť rozhodnutia a musí byť s ňou v súlade. Odôvodnenie rozhodnutia je jeho dôležitou obsahovou náležitosťou, ktorá musí plniť niekoľko funkcií. Predovšetkým musí presvedčiť strany sporu o správnosti postupu súdu a o zákonnosti jeho rozhodnutia, čím sa napĺňa jedno zo základných pravidiel konania posilňovanie dôvery účastníka súdneho konania v správnosť rozhodovania, ktoré následne vedie k tomu, aby fyzické resp., právnické osoby dobrovoľne plnili svoje povinnosti vyplývajúce z vydaného rozhodnutia. Nemenej dôležitou funkciou je aj kontrolná funkcia spočívajúca v tom, že každé rozhodnutie je možné preskúmať, pričom presvedčivé odôvodnenie môže zamedziť zbytočnému uplatňovaniu opravných prostriedkov. Pokiaľ absentuje logická nadväznosť výroku a odôvodnenia rozhodnutia a odôvodnenie rozhodnutia sa nezaobera skutkovými zisteniami je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné.

14. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vyššie uvedené kritériá kladené na odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa, na čo dôvodne vo svojom odvolaní žalobca poukazuje. Je tomu tak predovšetkým z dôvodu, že závery prijaté prvoinštančným súdom sú nedostatočne odôvodnené v rozhodnutí, súd prvej inštancie nedostatočne vyargumentoval dokazovaním zistenú situáciu a len vágnym poukazom na zákonné ustanovenia žalobu bez adekvátneho vysvetlenia zamietol. Súd prvej inštancie iba poukázal na internetovú stránku Národnej banky Slovenska (www.nbs.sk <<http://www.nbs.sk>>) a skonštatoval, že ročná percentuálna miera nákladov v danom prípade vysoko prekračovala ročnú percentuálnu mieru nákladov obvyklú v čase poskytnutia úveru, a preto považoval úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu za bezúročný a bez poplatkov. V tomto smere je nutné plne prisvedčiť námietkam žalobcu, vznesenými v odvolaní, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tomto smere nedostatočné a nepreskúmateľné.

15. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd považoval napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie za zmätočné, za absolútne rozporné a nespôsobilé preskúmania odvolacím súdom, odnímajúce stranám sporu právo na spravodlivý proces, a preto odvolací súd musel prihliadnuť na existenciu závažných procesných väd konania a s poukazom na vyššie uvedené rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný (§ 391 ods. 2 CSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).